

Kövér László,
a Magyar Országgyűlés Elnöke

BESZÉD A KOMMUNIZMUS ÁLDOZATAINAK EMLÉKNAPJÁN A DÉLVIDÉKI VÉRENGZÉS ÁLDOZATAI ELŐTT TISZTELEGVE

„Ha a jövőre vagy kíváncsi képzelj el egy csizmát,
amint egy emberi arcba tapos, és ott is marad.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ezekkel a szavakkal felelt a spanyol polgárháborúban életre szóló tapasztalatokat szerzett George Orwell, amikor valaki lelkesen a kommunizmusról kérdezte.

Azért jöttünk ma össze, hogy erről a számkunkra már múlttá vált jövőről gondolkodjunk, elmélkedjünk. Emlékezzünk mindazokra, akik elszenvetői voltak az emberiség történetében fellelhető egyik legostobább és legaljasabb szellemi kaland, kísérlet, tévedés gyakorlati megvalósításának.

Nagyon-nagyon sok emberről szólunk most. S ezért az emlékezésnek meg vannak a maga nehézségei. Egy meglehetősen cinikus mondás állítja: „Egy ember halála tragédia, százezreké statisztika”. Vagy ahogyan Gyarmati György történész írja egy helyen, nagyon is tárgyyszerűen: „Az szokták mondani, hogy nem lehet ésszel felfogni a tömegszerencsétlenségek, még kevésbé a tömeges – százazres, milliós – emberpusztítások szörnyűségeinek teljességét. Nem érzéketlenség okán, hanem mert véges ez irányú értelmi-emocionális kapacitásunk, és egy ponton túl a nagyságrend kontraproduktívvá tompítja a felfogó- és beleérző képességet.” Ha tehát látni akarjuk a kommunizmus valódi arcát,

az emberekre kell figyelnünk. Stéphane Courtois teszi fel a kérdést:

„A kommunizmus megszámlálhatatlanul sok bűnt követett el: először is a szellem ellen, de az egyetemes kultúra és a nemzeti kultúrák ellen is. Sztálin százsámra rombol-tatta le a moszkvai templomokat; Ceausescu tönkretette Bukarest történelmi városmagját, hogy nagyzólo építményeket emeljen a helyébe fellengzős távlatokkal; Pol Pot kőről kőre lebontatta a Phnom Penh-i székesegyházat, és a vadon martalékának vetette oda Angkor templomait; a maoista kulturális forradalom idején fölbecsülhetetlen kincseket zúztak szét és égettek el a vörösgárdisták. Mégis, bármilyen súllyal nehezedenek ezek a pusztítások az érintett nemzetek és az egész emberiség jövőjére, ugyan mit nyom a latban emberek, férfiak, nők, gyerekek tömeges legyilkolása mellett?”

Ma, itt a kommunizmus történetének egyik epizódját idézzük fel. Egy borzalmas, rettenetes, brutális pillanatot. Nincs könnyű dolgunk, tisztelt Hölgyeim és Uraim, amikor ebben a fényes és jól fűtött teremben megpróbálunk behatolni mindabba, amit a délvidéki magyarok 1944-45-ben átéltek. Képek és sorsok peregnek majd előttünk.

Elvesztegetett életek, földre hullott könyvek, kiontott vér. A temető, amelyet beszántottak, a sokszázados templom, az Isten háza, amelyet ledöntöttek. A sintértelep, ahová 3000 bestiálisan lemészárolt embert kapartak el. A szögesdrót, amely védekezésre képtelen, kiszolgáltatott embereket zárt közre. A hó, amellyel betakarták a csecsemőt, aki megfagyott anyja karján, és eltemetni sem lehetett. A szomszédok, akik egy együtt leélt élet után gyilkoltak. Az átforrósodott puskacsövek, a véres ólmosbotok, az alkalmi mészárló szerszámok. Elképzelhetetlen keserű, fekete gyász, feneketlen gyűlölet, megroppant gerincek, és hallgatás. Hallgatás.

Miért történt ez? Az eszme nevében? Azért, mert voltak, akik elhitték, hogy ha fegyverteleneket mészárolnak, ha nemzeti, faji vagy osztály alapon gyilkolnak, akkor eljöhét a szép új világ? Akkor bármi jobb lehet?

Miért történt ez? Talán bosszú volt? Bosszú, amelyet a háború embertelen logikája által életre hívott erőszak idézett fel? Az a háborús bűntett, amelyben a magyar honvéd mocskolta be zászlaját a délvidéki polgári lakosság körében elkövetett gyilkosságokkal? De mi köze volt ehhez nőknek és gyermekeknek, öregeknek és betegeknek?

És miért nem tárták fel eddig az igazságot? Mert a kommunista Jugoszlávia ebben a

„A kommunizmus megbukott mindenféle értelemben. De a kommunistáktól nehéz lesz megszabadulni, mert senki sem olyan konok és veszedelmes, mint egy bukott eszme haszonélvezője, aki már nem az eszmét védi, hanem mezitelen életét és a zsákmányt.”

(Márai Sándor)

véréngzésben fogant? Mert éltek, élnek még a tettesek? De miért gyalázzák meg most is a délvidéki emlékműveket? A történelem bebizonyította: etnikai tisztogatásokra nem lehet országot és nem lehet hazát építeni. Gyűlölet nem teremt sem szabadságot sem nyugalmat. Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A szerb és a magyar nemzet sok százados közös története két szomszéd nemzet közös története. Az 1100 esztendő alatt harcoltunk egymással és harcoltunk egymásért. Küzdöttünk ama bizonyos két pogány között a megmaradásért. Ha együtt harcoltunk, volt esélyünk – ha egymás ellen, végünk volt.

Mégis az a legfontosabb része közös történelmünknek, amit együtt jártunk be, békeidőben. A szabadkai és a szentendrei hársorok, a ráckevei és a nagybecskereki templomok: mind azt hirdetik, hogy összetartozunk.

Képek a parlamenti megemlékezésről

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ezt a házat, ahol most vagyunk, a nemzet egy boldogabb korszakában építették. Nem mintha akkoriban nem lett volna éhség és nyomor, vagy minden rendben lett volna a szabadságjogok körül. Mégis egy fejlődő, gyarapodó Magyarország emelte ezt az országot és a nemzet szolgálatára szánt fényes palotát. Olyat, amiben minden magyarnak benne van a keze munkája itt, a Kárpát-medencében. Olyat, amelyet méltónak gondoltak a jövő számára.

Azóta átkeltünk a rettenetes 20. századon, magunk mögött hagytuk az orwelli jövőt. A létező szocializmusnak becézett kommunizmus csizmája lekerült Közép-Európa és a Balkán nemzeteinek arcáról.

Soha nem látott lehetőséget kaptunk a Gondviseléstől, hogy újjáépítsük az egymáshoz vezető utakat. Esélyt kaptunk, hogy újra legyen közös életünk. Legyen közös életünk – Európában. Legyen közös életünk a Kárpát-medence minden magyarjának és minden nemzetének. Be kell járnunk a kiengesztelő-

dés útjait. Ez nagyon sok türelmet, állhatatosságot, kitartást, elfogadást kíván tőlünk. El kell beszélnünk elmondhatatlan történeteinket, végig kell hallgatnunk egymást, a múltat – ahogy mondani szoktuk – be kell vallani, hogy semmit sem feledve eljuthassunk az őszinte kibékülésig, megbékülésig.

Ezért emlékeznünk kell. Meg kell gyűjtanunk és magasra kell emelnünk az emlékezés mécseseit. Valahogy úgy, ahogy minden esztendőben lángra lobbannak most a délvidéki magyar közösségekben. Az ő történetük az egész nemzet története: mindannyiunknak meg kell ismernünk! Emlékeznünk kell azokra, akik közülünk azért haltak meg, mert hozzánk tartoztak. Emlékeznünk kell, hogy soha többé ne történhessen meg velünk mindez.

Köszönöm, hogy ma eljöttek ide, és itt vannak velünk, hogy közösen emlékezzünk! Ebben a házban, az ország házában méltó helye van az emlékezésnek.

Köszönöm, hogy meghallgattak!

FELHÍVÁS

VÁRJUK AZOK JELENTKEZÉSÉT,

akik a fotón látható fiatal lányokat felismerik. A viseletükről „pöttyös lányoknak” nevezték őket, az anyaországból érkeztek a délvidéki nagycsaládokhoz, segíteni a ház körüli munkákban. Egyiküket a partizánok kivégezték és a földvári téglagyár gödrébe temették el. Egy idős szemtanú szerint lehetséges, hogy Bácsföldvárra Szombathelyről érkeztek a „pöttyös lányok” és egyiküket Gárdó (?) Marikának hívták.

Pöttyös lányok Bácsföldváron